

HULP & RECHT

BIJ KLACHTEN VAN SEKSUEEL MISBRUIK
Beoordelings en Advies Commissie

2002/13

Utrecht
uw kenmerk
ons kenmerk
afdeling
onderwerp

5 februari 2004

AANTEKENEN/PERSOONLIJK
De Hoogerwaard Abt

H&RBAC04013/DE/cvs
BAC

†

Hoogerwaard Abt,

Hiermee ontvangt u het advies van de Begeleidings- en Advies Commissie (BAC) in de zaak † n in de Procedure bij klachten van seksueel misbruik.

1. Inleiding

De BAC nam kennis van de bevindingen van de gemachtigde in de klacht die werd ingediend door de heer tegen pater . Hiervan werd u volgens art. 11.2 van de Procedure reeds een kopie toegezonden.

2. Hetgeen wordt gevorderd

In het klaagschrift van 17 november 2002 formuleert klager zijn vorderingen als volgt:

1. Ik vraag om dhr. met onmiddellijke ingang en gedurende het onderzoek te schorsen.
2. Ik vraag om intensieve psychiatrische hulp voor dhr.
3. Ik vraag de kardinaal om een uitspraak te doen in deze zaak.
4. Dhr. heeft door zijn gedrag laten zien niet met openbaarheid en lichamelijke om te kunnen gaan. Ik vraag aan de kardinaal om te doen bevorderen dat dhr. niet meer buiten de abdij optreedt. Dit mede en vooral vanwege mijn zorg voor de parochianen binnen de parochie binnen welke ik mijn stage hoop te volbrengen.
5. Ik vraag de kardinaal om alles wat in zijn vermogen ligt aan te wenden om te voorkomen dat deze zaak een "doofpotzaak" wordt.
6. Dhr. , lid van de orde , dient redelijkerwijs te weten hoe de verwachtingen liggen ten opzichte van het ontvangen van gasten in de Abdij. Van hem mag worden verwacht dat hij een gast, dus ook een pastoraal werker in opleiding (hier dus ook als gast bedoeld) behandelt als Jezus Christus zelf (regel). Nu dhr. deze regel in woord en daad geschonden heeft, vraag ik de kardinaal te bevorderen dat dhr. zichzelf vanaf dit moment niet meer in de gelegenheid kan brengen Jezus Christus aan te randen. Ik vraag de kardinaal dan ook dhr. te verbieden het ambt van priester nog langer uit te oefenen (een en ander met de uitspraak bedoeld als onder punt 3).
7. Indien de hierboven genoemde kardinaal eerst in de positie vanwege afgeleid kerkelijk gezag in tweede instantie de mogelijkheid heeft uitspraak te doen, richt ik bovengenoemde verzoeken in eerste instantie tot het bevoegd gezag de E en in tweede instantie aan de kardinaal.
8. Ondergetekende verzoekt op de hoogte gehouden te worden van het verloop van de procedure."

bezoekadres
Biltstraat 121
postadres
tbus 13049
3507 LA Utrecht
telefoon
030 232 69 25 (36)
fax
030 230 70 97
e-mail
info@hulpenrecht.nl
homepage
www.hulpenrecht.nl

3. De procedure en de ontvankelijkheid

Klager wendde zich tot de juridisch adviseur, de heer mr. dr. A.P.M. Meijers. Deze zond de klacht van 17 en 20 november 2002 naar de voorzitter van de BAC, die mevrouw mr. V.N.M. Korte-van Hemel aanwees als gemachtigde. De voorzitter van de BAC informeerde de ordinaris.

Het bleek niet mogelijk te voldoen aan art. 11.16 van de Procedure, omdat de behandeling door het Openbaar Ministerie moest worden afgewacht.

Blijkens een Kennisgeving Voorwaardelijke Niet Vervolging d.d. _____ van de Officier van Justitie zou onder bepaalde voorwaarden worden afgezien van verdere vervolging van aangeklaagde door het O.M. Hieraan heeft aangeklaagde voldaan.

Na de Kennisgeving van de Officier van Justitie kon het kerkelijk onderzoek worden ingesteld.

Op 23 oktober 2003 had de gemachtigde – in aanwezigheid van een secretaris – een gesprek met klager. Het verslag van dit gesprek werd ter vaststelling aan aangeklaagde gezonden en van hem retour ontvangen.

Aangeklaagde werd tijdens dit gesprek bijgestaan door een vertrouwenspersoon, te weten abt _____ en abt van de _____

De gemachtigde wees hem op zijn dubbelrol in deze. Pater v.d. Heuvel realiseerde zich dat, doch verzocht de gemachtigde om begrip voor het feit dat hij in zijn functie van vader abt ook optreedt als vertrouwenspersoon van aangeklaagde. De gemachtigde begreep de specifieke rol van de abt in deze.

Op 28 oktober 2003 had de gemachtigde – in aanwezigheid van een secretaris – een gesprek met klager. Het verslag van dit gesprek werd ter vaststelling aan klager gezonden en van hem retour ontvangen.

Het bleek niet mogelijk om conform art. 11.7 en art. 11.9 van de Procedure eerst de klager en dan de aangeklaagde te horen. Klager bleek de oproep om op 23 oktober, voorafgaand aan het gesprek met aangeklaagde te verschijnen in verband met de herfstvakantie niet ontvangen te hebben.

Tenslotte kregen klager en aangeklaagde de gelegenheid het dossier in te zien, alvorens dit aan de BAC werd gezonden. Hiervan werd alleen door aangeklaagde gebruik gemaakt.

De gemachtigde heeft het dossier, inclusief haar bevindingen ten aanzien van de klacht, aan de BAC voorgelegd.

De BAC heeft op 21 januari 2004 de klacht besproken.

De BAC heeft, voorzover zij dit heeft kunnen nagaan, vastgesteld:

- dat de desbetreffende procedureregels door de gemachtigde zorgvuldig zijn gevolgd;
- dat er geen beletselen zijn voor de ontvankelijkheid van de klacht.

4. Een samenvatting van de door klager gestelde feiten

Klager liep stage in een parochie in _____ waar aangeklaagde assisteerde. Klager was toen zesdejaars student theologie. In het kader van zijn stage diende klager samen met aangeklaagde een aantal vieringen te verzorgen. Teneinde de inhoud van een viering te bespreken werd op 8 oktober 2002 een afspraak gemaakt in de abdij, waar aangeklaagde woonde. Klager wachtte in de wachtruimte van de abdij op aangeklaagde. Klager ontmoette aangeklaagde toen voor de eerste keer. Klager stelde zich voor en wilde een hand geven. Aangeklaagde begroette hem – met de mededeling 'we doen het hier heel anders' – met een omhelzing, kuste hem een keer op beide wangen en direct daarna drie tot vier keer op de mond. Deze begroeting riep bij klager een gevoel van afkeer op en hij gaf te kennen dat hij zo niet begroet wenste te worden. Aangeklaagde ging koffie halen. Gedurende de daarop vol-

gende voorbereiding van de viering bleef aangeklaagde handtastelijk: hij aaidde klagers hand, en uitte zich verbaal op een wijze die klager uitermate onaangenaam vond. Klager meende dat hij de situatie wel onder controle had. Toen de viering was voorbereid, maakte hij aanstalten om weg te gaan. Hij was er op voorbereid dat aangeklaagde opnieuw aanhalig zou worden en probeerde dat vergeefs te verhinderen. Bij het weggaan werd klager opnieuw op de mond gekust en werden hem woorden ingefluisterd ("Wat ben je toch een lekker dier. Wat heerlijk.") die voor klager een erotische lading hadden.

Klager is naar huis gereden en was eerst op 10 oktober in staat om zijn echtgenote te vertellen over hetgeen gebeurde.

Op . . . deed klager aangifte bij de politie van . . .

5. Het standpunt van de aangeklaagde:

Aangeklaagde erkent dat hij klager 'in zijn uitbundigheid' drie zoenen heeft gegeven en bij het vertrek nog een. Hij ontkent dat zijn gedrag bij hem een seksuele connotatie had. Hij begrijpt wel dat zijn gedrag bij klager een totaal andere indruk wekte. Hij betreurt dat ten zeerste.

Nadat klager tegen hem aangifte had gedaan, heeft aangeklaagde gevraagd om ondersteuning van de reclassering en heeft hij zich vrijwillig onder behandeling gesteld van psychologe. Deze behandeling is inmiddels afgerond.

Direct na het bekend worden van de aangifte heeft de hogere overste aangeklaagde verboden om nog te assisteren in de parochie.

6. De bevindingen door de gemachtigde

De gemachtigde heeft geconstateerd dat aangeklaagde de door klager gestelde feiten niet geheel en al ontkent, maar een andere verklaring heeft voor zijn gedrag. De gemachtigde meent dat zowel uit de door klager gestelde feiten als uit de visie die aangeklaagde daarop heeft, blijkt dat aangeklaagde zich niet bewust is van de noodzakelijke distantie in het pastoraat.

Toen de gevolgen van het gedrag van aangeklaagde bekend werden – klager was erg overstuur en deed aangifte bij de politie – heeft de hogere overste van aangeklaagde adequate maatregelen genomen. Aangeklaagde stelde zich op zijn aandringen onder therapeutische behandeling en vroeg om ondersteuning van de Reclassering. Ook werd aangeklaagde verboden nog langer te assisteren in de parochie in . . .

De gemachtigde meent dat klager zich in een afhankelijkheidsrelatie bevond; hij was in het kader van zijn theologiestudie als stagiaire werkzaam in de parochie waar aangeklaagde assisteerde.

Op grond van de verklaringen van klager en aangeklaagde, de beslissing van de officier van justitie en de overige zich in het dossier bevindende stukken concludeert de gemachtigde dat aangeklaagde zich heeft schuldig gemaakt aan seksuele handelingen volgens art. 2.3. van de Procedure.

De gemachtigde constateert dat door de adequate maatregelen van de hogere overste, aan de vorderingen van klager – voorzover deze passen binnen de grenzen die de Procedure stelt – is voldaan.

De gemachtigde meent dat de begeleiding van aangeklaagde door een therapeut en de Reclassering hem voldoende inzicht heeft gegeven in de gevolgen en wellicht ook in de redenen van zijn handelen. Ook werd aangeklaagde verboden nog langer te assisteren in de parochie in . . . , en werd hij in de abdij ontheven van zijn taak als gastenpater.

De gemachtigde vraagt aandacht voor het feit dat aangeklaagde te kennen heeft gegeven van harte bereid te zijn aan het verzoek van klager om op termijn met aangeklaagde te praten, te voldoen. Klager deed dit verzoek in het gesprek met de gemachtigde.

7. De beoordeling door de BAC

Dat de gewraakte handelingen hebben plaatsgevonden binnen een afhankelijkheidsrelatie wordt niet ontkend.

Tegenover de stellingen van de klager terzake van seksuele handelingen die zouden hebben plaatsgevonden, staat de andere visie hierop van aangeklaagde.

De BAC is van oordeel dat er voldoende aanwijzingen zijn voor de conclusie dat er grensoverschrijdende seksueel getinte handelingen hebben plaats gevonden. De BAC is er van overtuigd dat aangeklaagde geen inzicht had in het evenwicht dat er moet zijn tussen (pastorale) distantie en nabijheid in het omgaan met mensen. Daarmee gaf aangeklaagde blijk van het ontbreken van voldoende competentie in de omgang met mensen in een pastorale, dan wel afhankelijkheidsrelatie.

Direct na het bekend worden van de gebeurtenissen (de aangifte bij de politie) heeft de hoge overste adequaat maatregelen getroffen. Aangeklaagde is verboden om nog in te assisteren en de gebeurtenissen zijn onderwerp van gesprek geweest in de twee maandelijks gesprekken die in de abdij onder leiding van een deskundige worden gehouden.

Aangeklaagde heeft zich bovendien zelf onder behandeling gesteld van een psycholoog, welke behandeling inmiddels is afgerond.

Op grond van het vorenstaande is de BAC van mening dat:

- aangeklaagde zich heeft schuldig gemaakt aan grensoverschrijdende seksueel getinte handelingen in een afhankelijkheidsrelatie;
- door de maatregelen die de hogere overste van aangeklaagde reeds nam, binnen de grenzen van het redelijke aan de vorderingen van klager is voldaan.

8. Advies BAC

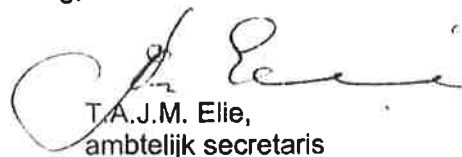
De BAC adviseert:

- klager te informeren over de afhandeling van deze klacht en hem – zo hij dit wenst – pastoraal te ondersteunen;
- te bevorderen dat er op termijn een gesprek plaatsvindt tussen klager – zo hij dit wenst – en aangeklaagde, zoals door de gemachtigde in haar bevin-
dingen aangegeven;
- aangeklaagde te confronteren met de inhoud van dit advies.

In het vertrouwen u hiermee van dienst te zijn en – conform artikel 14.3 van de Procedure – in afwachting van uw bericht over de afhandeling van deze klacht,

met vriendelijke groet en de meeste hoogachting,

prof. dr. M.H.F. van Uden,
wnd. voorzitter

T.A.J.M. Elie,
ambtelijk secretaris

Cc. Adrianus kardinaal Simonis